

JUDr. ROBERT PELIKÁN, Ph.D.
MINISTR SPRAVEDLNOSTI ČR

V Praze dne 20.4.2017
Čj. MSP-333/2016-OJD-SPZ/2
Počet listů: 3
Přílohy: 2

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obviněný J.V. – stížnost pro porušení zákona

Příloha: trestní spis Okresního soudu v Českých Budějovicích sp. zn. 38 T 41/2016
ústavní znalecký posudek Psychiatrické nemocnice Bohnice ze dne 8.12.2014

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám v neprospěch obviněného J.V.,

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27.4.2016, č.j. 3 To 278/2016-71.

Usnesením Okresního soudu v Českých Budějovicích ze dne 4.3.2016, č.j. 38 T 41/2016-56, byla podle § 314c odst. 1 písm. a) a § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu vrácena státní zástupkyni k došetření trestní věc obviněného J.V., stíhaného pro pokračující přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku, kterého se měl podle návrhu na potrestání dopustit tím, že

1. dne 11.12.2015 kolem 23:00 hodin v Českých Budějovicích řídil osobní vozidlo zn. VW Passat Variant, RZ, bílé barvy, máje v krevním séru zjištěnou přítomnost metamfetaminu v koncentraci 443 ng/ml, tedy psychotropní látku uvedenou v příloze 5 nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, a jako látku psychotropní zařazenou do Seznamu II podle Jednotné úmluvy

o omamných látkách, což vylučovalo jeho schopnost bezpečně ovládat motorové vozidlo a sledovat situaci v silničním provozu, nejméně po ulici Dobrovodské směrem od ulice Plynárenské do ulice U Lávky, ve které byl před kruhovým objezdem pro nestandardní jízdu spočívající ve vysoké rychlosti, přejíždění do protějšího jízdního pruhu a najíždění na vozidla jedoucí před ním, zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR, jež u něho po zjištění, že je nervózní, neustále přešlapuje na místě, má zrychlené reakce, špatně artikuluje a má rozšířené oční zornice, provedla test pomocí přístroje Drug Wipe 5 S s pozitivním výsledkem na amfetamin a metamfetamin, načež mu v další jízdě zabránila,

2. dne 16.1.2016 před 21:20 hodin v Roudném, okres České Budějovice, po požití pervitinu řídil osobní vozidlo zn. Škoda Felicia, RZ, tmavě modré barvy, máje v krevním séru zjištěnou přítomnost metamfetaminu v koncentraci 294 ng/ml, tedy psychotropní látku uvedenou v příloze 5 nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, a jako látku psychotropní zařazenou do Seznamu II podle Jednotné úmluvy o omamných látkách, což vylučovalo jeho schopnost bezpečně ovládat motorové vozidlo a sledovat situaci v silničním provozu, nejméně ve směru jízdy od ulice Ke Hřišti po ulici Roudenské, ve které byl ve 21:20 hodin před domem č. 152 pro nestandardní jízdu, spočívající v kličkování po vozovce, zastaven a kontrolován hlídkou Policie ČR, jež u něho po zjištění, že je nervózní, má rozšířené zornice, třese se mu hlas, mění rychlost mluvy, mění náladu z veselé na zamlklou a je roztěkaný, provedla test pomocí přístroje DrugWipe 5 S s pozitivním výsledkem na amfetamin a metamfetamin, načež mu v další jízdě zabránila.

Usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27.4.2016, č.j. 3 To 278/2016-71, byla stížnost státní zástupkyně proti výše citovanému usnesení okresního soudu zamítnuta podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu jako nedůvodná.

Po seznámení s obsahem spisového materiálu mám za to, že oběma citovanými usneseními byl porušen zákon ve prospěch obviněného v ustanoveních § 2 odst. 6 tr. řádu, § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu ve spojení s § 314c odst. 1 písm. a) tr. řádu, a usnesením krajského soudu pak navíc i v ustanovení § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu.

Podle ust. § 2 odst. 6 tr. řádu orgány činné v trestním řízení hodnotí důkazy podle svého vnitřního přesvědčení založeného na pečlivém uvážení všech okolností případu jednotlivě i v jejich souhrnu.

Podle ust. § 188 odst. 1 písm. e) trestního řádu po předběžném projednání obžaloby soud vrátí věc státnímu zástupci k došetření, je-li toho třeba k odstranění závažných procesních vad přípravného řízení, které nelze napravit v řízení před soudem, nebo k objasnění základních skutkových okolností, bez kterých není možné v hlavním líčení ve věci rozhodnout, a v řízení před soudem by takové došetření bylo v porovnání s možnostmi opatřit takový důkaz v přípravném řízení spojeno s výraznými obtížemi nebo by zřejmě bylo na újmu rychlosti řízení.

Podle ust. § 314c odst. 1 písm. a) trestního řádu samosoudce obžalobu a návrh na potrestání předběžně neprojednává, přezkoumá je však z hledisek uvedených v § 181 odst. 1 a § 186. Podle výsledků přezkoumání samosoudce učiní některé z rozhodnutí uvedených v § 188 odst. 1 písm. a) až f).

Přečinu ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 trestního zákoníku se dopustí ten, kdo vykonává ve stavu vylučujícím způsobilost, který si přivodil vlivem návykové látky, zaměstnání nebo jinou činnost, při kterých by mohl ohrozit život nebo zdraví lidí nebo způsobit značnou škodu na majetku.

Podle ustanovení § 148 odst. 1 písm. c) trestního řádu nadřízený orgán zamítne stížnost, není-li důvodná.

Okresní soud odůvodnil své rozhodnutí především poukazem na judikaturu Nejvyššího soudu, konkrétně pak na usnesení Nejvyššího soudu sp.zn. 3 Tdo 897/2015. Konstatoval, že ve věci byl opatřen pouze znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie, chybí však znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, přičemž akceptování takového postupu by znamenalo přenášet těžiště dokazování na soud.

Proti tomuto usnesení podala státní zástupkyně v zákonné lhůtě stížnost, ve které vycházela z článku MUDr. J.Š., Ph.D., znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, pod názvem „Alkohol a drogy při řízení motorového vozidla a posouzení schopnosti je řídit“, podle kterého stav vylučující schopnost řízení motorového vozidla nastává již od hladiny 200 ng/ml metamfetaminu v krvi řidiče. Dále státní zástupkyně též argumentovala ústavním znaleckým posudkem Psychiatrické nemocnice Bohnice, zpracovaným v jiné trestní věci, který vychází ze stejného předpokladu jako zmíněný odborný článek. Státní zástupkyně poukázala jednak na skutečnost, že koncentrace drogy v krvi obviněného v obou případech vysoce přesáhla uvedenou hranici, a jednak na způsob jízdy obviněného, jeho chování a následně i výsledek lékařského vyšetření.

Krajský soud, jako soud stížnostní, se plně ztotožnil se závěry okresního soudu a konstatoval, že předložené důkazy umožňují pouze závěr, že obviněný řídil motorové vozidlo pod vlivem návykové látky, aniž by současně bylo možné z nich vyvodit, že tuto činnost vykonával obviněný ve stavu vylučujícím způsobilost k takové činnosti. K posouzení otázky, zda jednání obviněného lze posoudit jako přestupek nebo jako trestný čin je nezbytné přibrání znalce z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie. Hladina návykové látky v krvi řidiče, která by byla hranicí z hlediska trestně právního, nebyla dosud žádným právním předpisem ani judikatorně stanovena. V případě alkoholu došlo k ustálení podobné hranice na základě dlouhodobého lékařského zkoumání a poté judikaturou vyšších soudů. V případě omamných a psychotropních látek však tyto podmínky splněny nejsou.

Krajský soud pak poukázal na dosavadní judikaturu Nejvyššího soudu ČR, konkrétně pak na jeho rozhodnutí sp.zn. 8 Tdo 449/2010 a sp. zn. 3 Tdo 897/2015. Podle názoru krajského soudu nemůže obstát ani argumentace ohledně způsobu jízdy a chování obviněného či výsledek jeho lékařského vyšetření, neboť tato zjištění musí vyhodnotit znalec z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie.

Jak již bylo výše uvedeno, obviněný je v této trestní věci stíhán celkem pro dvě jízdy pod vlivem metamfetaminu, přičemž skutková zjištění lze shrnout následovně.

V případě první jízdy z prosince 2015 byla znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie stanovena koncentrace metamfetaminu v krvi obviněného na 443 ng/ml. Důvodem zastavení vozidla byl způsob jízdy velkou rychlostí, najíždění do vozidel před ním a přejíždění do protějšího jízdního pruhu. Policisté popsali chování obviněného jako nervózní, špatně artikuloval, přešlapoval na místě, měl roztažené oční zorničky a zrychlené reakce.

Z protokolu o lékařském a toxikologickém vyšetření vyplývá, že vědomí obviněného bylo otupělé, jeho chování exaltované, nálada euforická, řeč mnohomluvná, obviněný jevil podezření na užití návykové látky.

V případě druhé jízdy v lednu 2016 byla znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie stanovena koncentrace metamfetaminu v krvi obviněného na 294 ng/ml. Důvodem zastavení vozidla byl způsob jízdy, když vozidlo kličkovalo a jelo nepravidelně ve svém jízdním pruhu. Policisté opět popsali chování obviněného jako nervózní, měl široce otevřené oči, třásl se mu hlas, a neustále měnil rychlost mluvy. Jeho nálada kolísala, nejprve byl vstřícný a veselý, poté zamlklý a roztěkaný. Z protokolu o lékařském a toxikologickém vyšetření vyplývá, že jeho chování bylo neklidné, chůze kolísavá a po čáře nejistá, obviněný jevil podezření na užití návykové látky.

K výše uvedené argumentaci obou soudů je třeba především uvést, že dosavadní judikatura Nejvyššího soudu ČR skutečně svědčila požadavku na vypracování dvou znaleckých posudků – z oboru zdravotnictví, odvětví toxikologie a z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie. Tuto judikaturu nutno však posuzovat z hlediska konkrétních společenských podmínek, které se postupně mění. Počet řidičů ovlivněných jinými drogami nežli alkoholem narůstá a řízení vozidel pod vlivem těchto drog se stává stejně rozšířeným jevem jako řízení pod vlivem alkoholu. Za tohoto stavu se jeví požadavek na vypracování dvou znaleckých posudků v každé takové trestní věci jako trvale neudržitelný, a to i z hlediska celkové hospodárnosti řízení i účinnosti trestní politiky státu.

Desítky let trvající praxe trestního postihu řidičů pod vlivem alkoholu nasvědčuje tomu, že není nutno bezpodmínečně trvat na individuálním přístupu ke každému obviněnému a nemožnosti stanovit jednotnou hranici koncentrace drogy bezpečně vylučující způsoblost k řízení motorového vozidla. V těchto případech by bylo též možno argumentovat individuálními zvláštnostmi každého případu, zejména pokud jde o účinky alkoholu na různé osoby. Přesto byla na základě konsensu odborné veřejnosti stanovena hranice jednoho promile, která je všeobecně uznávána, což umožnilo rychlý a účinný postih tohoto druhu trestné činnosti.

O možnosti takového postupu i v případě jiných drog svědčí nařízení vlády č. 41/2014 Sb., o stanovení jiných návykových látek a jejich limitních hodnot, při jejichž dosažení v krevním vzorku řidiče se řidič považuje za ovlivněného takovou návykovou látkou. Tímto vládním nařízením byly u návykových látek stanoveny limitní hodnoty tvořící dolní hranici přestupkové odpovědnosti, aniž je přitom vyžadováno individuální posouzení každé trestní věci.

V odborném článku „Alkohol a drogy při řízení motorového vozidla a posouzení schopnosti je řídit“ uveřejněném soudním znalcem MUDr. J.Š., Ph.D., v časopisu Právo v psychiatrii, ročník 2014, 15(3): 129-133, jmenovaný autor uvádí k otázce hodnocení hladiny metamfetaminu v krvi řidiče, že

- do 25 ng/ml je tato koncentrace bez vlivu na řidičské schopnosti,
- v rozmezí 25-200 ng/ml znamená negativní ovlivnění řidičských schopností, nikoliv úplnou neschopnost bezpečně řídit motorové vozidlo,
- nad 200 ng/ml znamená již podstatné negativní ovlivnění řidičských schopností, stav vylučující schopnost řízení vozidla (ukazatel analogický 1 promile alkoholu).

V tomto článku se mimo jiné odkazuje i na zahraniční literaturu – Schulz M., Schmoldt A. *Therapeutic and toxic blood concentrations of more than 800 drugs and other xenobiotics*. Pharmazie 2003; 58(7): 447-474, která uvádí u této drogy shodnou hranici intoxikace.

Ústavní znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie a klinické psychologie zpracovaný dne 8. 12. 2014 Psychiatrickou nemocnicí Bohnice v jiné trestní věci pro Krajský soud v Plzni (viz příloha) v podstatě opakuje závěry z výše uvedeného článku a dále pak konstatuje, že je možno stanovit konkrétní hranici metamfetaminu v séru, při níž není průměrná osoba schopna bezpečně řídit motorové vozidlo, resp. je zcela vyloučena její způsobilost k řízení motorového vozidla. Jde o hladinu 200 ng/ml. Zpracovatelem tohoto znaleckého posudku byl sice opět MUDr. J.Š., Ph.D., avšak znalecký posudek byl projednán a schválen na poradě znalců Psychiatrické nemocnice Bohnice za účasti 14 odborníků. Přestože se jedná o znalecký závěr učiněný v jiné trestní věci, je možno tuto hodnotu vztáhnout i na projednávanou trestní věc obviněného V.. Ostatně obdobně se vyjádřil i Nejvyšší soud v rozhodnutí pod sp. zn. 7 Tdo 979/2015.

Lze tedy shrnout, že s ohledem na koncentraci metamfetaminu, která v obou případech vysoce přesahuje hodnotu 200 ng/ml doporučenou odborníky u této drogy jako dolní hranici stavu vylučujícího způsobilost k řízení motorových vozidel, a dále s ohledem na způsob jízdy obviněného, jeho chování po zadržení policejními hlídkami a výsledek lékařského vyšetření mělo být jednání obviněného posouzeno jako pokračující přečin ohrožení pod vlivem návykové látky podle § 274 odst. 1 tr. zákoníku, aniž by bylo nutno vyžadovat znalecký posudek z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie.

I kdyby byly akceptovány výše uvedené závěry obou soudů ohledně objektivní potřeby doplnění dokazování znaleckým posudkem z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie, nelze považovat napadená rozhodnutí za zákonná, neboť Okresní soud v Českých Budějovicích neměl věc vrátit k došetření státnímu zástupci a stížnostní soud neměl tento postup akceptovat. V této souvislosti lze připomenout, že ani v jednom z obou rozhodnutí citovaných krajským soudem – sp.zn. 8 Tdo 449/2010 a sp. zn. 3 Tdo 897/2015 - Nejvyšší soud ČR nevrátil věc k došetření státnímu zástupci, ale příslušnému soudu. Proti argumentaci okresního soudu, že by se tak přenášelo těžiště dokazování na soud, je třeba zdůraznit, že právě toto bylo jedním z hlavních záměrů novely trestního řádu provedené zákonem č. 265/2001 Sb. Opatření relativně jednoduchého znaleckého posudku z oboru zdravotnictví, odvětví psychiatrie lze jen těžko považovat za takový důkaz, jehož opatření v řízení před soudem by bylo v porovnání s možnostmi opatřit jej v přípravném řízení spojeno s výraznými obtížemi nebo by bylo na újmu rychlosti řízení, jak to má na mysli výše citované ustanovení § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu. V této souvislosti poukazuji na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR pod sp. zn. 7 Tz 48/2011, jímž byl obdobný postup procesních soudů hodnocen jako nesprávný.

Proto **navrhují**, aby Nejvyšší soud České republiky podle § 268 odst. 2 tr. řádu rozsudkem vyslovil, že usnesením Krajského soudu v Českých Budějovicích ze dne 27.4.2016, č.j. 3 To 278/2016-71, byl ve prospěch obviněného J.V. porušen zákon v ustanovení § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu a v řízení, jež takovému rozhodnutí předcházelo, též v ustanoveních § 2 odst. 6 tr. řádu, § 188 odst. 1 písm. e) tr. řádu, ve spojení s § 314c odst. 1 písm. a) tr. řádu.

JUDr. Robert Pelikán, Ph.D.
ministr spravedlnosti ČR

Nejvyšší soud rozhodl pod sp. zn.: [4 Tz 49/2017](#)